

SKOLFS 2026:28

Utkom från trycket
den 9 juni 2026

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter
(SKOLFS 2024:25) om ämnesplan för ämnet
kulturplåtslageri i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 26 maj 2026.

Med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:25) om ämnesplan för ämnet kulturplåtslageri i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2026.

På Skolverkets vägnar

CHRISTINA MÅNBERG

Eva Ekstedt Salzmänn

Kulturplåtslageri

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: KULT1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet kulturplåtslageri på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Plåtslageriprocessen

- Olika arbetsprocesser och metoder inom kulturplåtslageri för bearbetning och formning av olika plåtmaterial, däribland skarvningsmetoder, ytbehandlingsmetoder samt metoder för att skapa patina.
- Olika byggnadskonstruktioner och underlag, däribland tak- och väggkonstruktioner.
- Arkitekters och konstruktörers roll och påverkan, till exempel på byggnaders form, funktion och materialval.
- Byggtraditioner och estetik, däribland arkitektur och estetiska värden i samband med ombyggnation och restaurering.
- Branschens ansvar för att främja ett hållbart byggande.
- Varsamhetskrav vid renovering och ombyggnation, till exempel byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.
- Riksantikvarieämbetets roll i bevarandet av byggnader.
- Kulturmiljölagens bestämmelser som gäller skydd av värdefulla byggnader.
- Byggbranschens riktlinjer och rekommendationer, Boverkets byggregler (BBR) och AMA (Allmän material- och arbetsbeskrivning).

Planering och utförande

- Informationssökning för att planera och genomföra arbetsuppgiften, till exempel i bygghandlingar.
- Tolkning av ritningar, arbetsbeskrivningar, utförandekrav och toleranskrav samt metoder för att identifiera felkällor i arbetsprocessen.
- Planering för att lösa arbetsuppgifter i enlighet med branschkrav.
- Beräkningar av materialåtgång, omkrets, area och volym på vanligt förekommande geometriska former inom byggnadsplåtslageri. Mätning av objekt och upprättande av måttskisser.
- Taktäckning på olika typer av underlag med fjälltäckning.
- Äldre skarvningsmetoder av taktäckningsmaterial.
- Äldre ytbehandlingsmetoder av olika plåtmaterial, till exempel metoder för att skapa patina.
- Utbredning och avmallning av vanligt förekommande tak och utsmyckningar, till exempel takkupor, oxögon, torntak och tornspiror.

- Sammanfogningsmetoder, däribland tennlödning, hårdlödning, glödning, falsning och nitning.
- Design av produkter tillverkade av olika plåtmaterial, till exempel nytto- eller prydnadsföremål i kopparplåt.
- Problemlösning i samband med arbetsuppgifterna.
- Dokumentation och egenkontroll före, under och efter utfört arbete.
- Värdering av utfört arbete och användning av utvärderingar i förbättringsarbete.

Hantering av material och utrustning

- Cirkulära arbetsmetoder, till exempel hur produkter och material används, återanvänds och återvinns i flera livscyklar och på så sätt bidrar till att minska klimatutsläppen och uttaget av naturresurser.
- Val, hantering och användning av olika typer av plåt och byggmaterial, utifrån deras användningsområden, kvalitet och kostnader samt utifrån hälso- och miljöaspekter.
- Val, användning och vård av lämpliga verktyg, maskiner och mätverktyg för arbetsuppgiften.
- Hantering, förvaring och skyddande av byggmaterial och byggnadsdelar.

Säkerhet

- Lagar och andra bestämmelser som gäller arbetsmiljö, hälsa och säkerhet.
- Riskbedömningar i samband med arbetsuppgiften, däribland av risker för tillbud och olycksfall samt av hälsorisker med asbest, mögel, kvartsdamm och polyklorerade bifenyler (PCB).
- Användning av personlig skyddsutrustning och ergonomiska hjälpmedel, till exempel för att minska påverkan av buller, vibrationer och felaktiga arbetsställningar.
- Ergonomiska arbetssätt.
- Nödlägesrutiner vid krissituationer och olycksfall.
- Tillträdes- och utrymningsvägar på arbetsplatsen.
- Nödlägesrutiner vid krissituationer och olycksfall.

Samverkan och kommunikation

- Fackspråk på både svenska och engelska.
- Samverkan och kommunikation på arbetsplatsen samt med kund eller beställare.
- Faktorer som påverkar den sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen, däribland bemötande och inkluderande arbetssätt.

Betygskriterier
